

20. ФІТОКОНЦЕНТРАТИ ОЗДОРОВЧОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

К.А. Науменко

Н.Е. Фролова

Н.В. Чепель

В.О. Усенко

Національний університет харчових технологій

До актуальних проблем харчової промисловості слід віднести розширення асортименту продукції з використанням вітчизняної рослинної сировини, в тому числі плодово-ягідної, пряно-ароматичної та лікарської; збільшення частки напоїв лікувально-профілактичного призначення; організацію промислового виробництва концентратів напоїв з натуральної сировини із заданим складом і підвищеними біологічними властивостями.

Фітоконцентрати – це полікомпонентна система, яка складається з концентрованої композиції екстрактів та соків із рослинної сировини, ефірних олій та інших природних біологічно активних сполук.

Такі концентрати можуть використовуватися як сировина для промислового виробництва різноманітних напоїв оздоровчого призначення, так і як смако-ароматична складова до харчових продуктів щоденного раціону – напоїв, чаю, кави, каш, кисломолочних продуктів, олій тощо.

Фітоконцентрати збагачені ароматичними, смаковими та біологічно активними речовинами, що значно прискорюють ендоекологічну реабілітацію людини за рахунок функціональної дії на організм людини.

Рецептурні складові концентратів із рослинної сировини наступні:

- концентровані екстракти з вмістом сухих речовин 60...70 %, які відповідають діючим вимогам нормативних документів;
- концентровані плодово-ягідні соки з вмістом сухих речовин 60... 65% зі збереженими природними властивостями;
- композиції натуральних ароматичних речовини;

- вітаміни та мінеральні речовини.

За функціональним спрямуванням фітоконцентрати можуть мати протизапальну, протиалергічну, загальнозміцнюючу, тонізуючу, імуностимулюючу, заспокійливу, антистресову, протівірусну дію, яка науково обґрунтована складом композиції та концентрацією підібраних для неї компонентів.

Авторами розроблено рецептуру фітоконцентрату «Здоров'я». До його складу увійшли: концентрований екстракт шавлії лікарської, кореню солодки, ефірної олії шавлії мускатної, кропу та коріандру, вітаміну С. Рецептурні складові концентрату сприяють профілактиці запальних процесів ротової порожнини, носоглотки та верхніх дихальних шляхів. Органолептичні показники фітоконцентрату «Здоров'я» представлені у таблиці.

Таблиця

Органолептичні показники фітоконцентрату «Здоров'я»

Показник	Характеристика
Зовнішній вигляд	В'язка рідина коричневого кольору
Смак	Солодкий, приємний, притаманний сировині
Аромат	Приємний та злагоджений аромат польових квітів

Концентровані екстракти шавлії лікарської та кореню солодки отримані за розробленою технологією максимального вилучення біологічно активних речовин водно-спиртовим екстрагуванням та збереження екстрактивних та ароматичних речовин при концентруванні під вакуумом до вмісту сухих речовин 65%.

Аромат та стійкість фітоконцентрату «Здоров'я» забезпечується композицією детерпенізованих ефірних олій шавлії мускатної, кропу та коріандру, склад якої спланований за комп'ютерною програмою «Оптимальне комбінування».

Наявність природних консервантів забезпечує біологічну стійкість фітоконцентратів та підвищує термін зберігання продуктів з їхнім використанням до 24 міс.